

เต่าแดง เต่าใบไม้ เต่าขี้ราด
Cyclemys dentata (Gray, 1831)
Asian leaf turtle

เต่าแดง เต่าใบไม้ เต่าขี้ราด – *Cycllemys dentate* (Gray, 1831)

ลักษณะ มีขนาดตัวเล็ก ตัวที่ใหญ่ที่สุดที่พบในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชมีความยาวของกระดองหลัง 26 เซนติเมตร ความกว้างของกระดองหลัง 19 เซนติเมตร และหนัก 1,800 กรัม ตัวเต็มวัยที่มีอายุมากมีลำตัวยาวและกระดองหลังโค้งนูน กระดองหลังทางส่วนหน้าของลำตัวกว้างกว่าทางส่วนท้ายของลำตัว แต่เต่าวัยอ่อนมีลำตัวกลมกว้างและแบน ขอบของกระดองหลังทางส่วนท้ายของลำตัวเป็นรอยหยักใหญ่ เมื่อมีอายุมากขึ้น กระดองหลังจะเปลี่ยนเป็นรูปทรงยาวขึ้นและโค้งนูนมากขึ้นตามลำดับ และรอยหยักทางด้านท้ายของกระดองหลังเล็ก กระดองท้องของเต่าเพศเมียเรียบ แต่กระดองท้องของเต่าเพศผู้เว้า กระดองท้องจะมีรอยพับ (hinge) เมื่อมีอายุมากขึ้น

กระดองหลังของเต่าวัยอ่อนสีน้ำตาลเหลือง เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดงในเต่าวัยเจริญพันธุ์ที่มีอายุน้อย และเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำในเต่าที่มีอายุมาก กระดองท้องสีน้ำตาลจางและมีลวดลายสีเข้ม หัวสีน้ำตาลอมเขียวและมีจุดประสีเข้มอยู่ทางด้านบนของหัว ด้านข้างของคอสีน้ำตาลเหลืองอมเขียวและมีทางสีเข้มน้ำตาลอมส้มพาดตามยาวหลายทาง ซึ่งสีจะจางลงเมื่อมีอายุมากขึ้น ขาหน้าและขาหลังสั้น แผ่นหนังระหว่างนิ้วตีนหนา

การแพร่กระจาย อินเดีย เมียนมาร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย หมู่เกาะฟิลิปปินส์ ในประเทศไทยพบทุกภาคของประเทศในลำห้วย/คลองที่ไหลผ่านผืนป่า ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชพบในอ่างเก็บน้ำ และลำห้วย/คลอง เช่น ห้วยบริเวณถ้ำจางอาก เป็นต้น

พื้นที่อาศัย ลำห้วย/คลองระบบนิเวศน้ำไหลที่ไหลผ่านผืนป่า และมีโขดหิน/ลานหินกระจายอยู่ในลำห้วย/คลอง

นิสัย ชอบอาศัยในแหล่งน้ำของระบบนิเวศน้ำไหล แต่ปรับตัวอาศัยในแหล่งน้ำของระบบนิเวศน้ำนิ่งของอ่างเก็บน้ำได้ดี เต่าวัยอ่อนดำรงชีวิตเป็นสัตว์น้ำมากกว่าตัวเต็มวัย มักหลบซ่อนตัวอยู่ในซอกของโขดหินในลำห้วย/คลอง หรือขึ้นมาอยู่บนขอนไม้หรือวัสดุ/วัตถุที่อยู่เหนือผิวน้ำ ออกหากินเวลากลางคืน กินลูกไม้ที่หล่นอยู่ในพื้นที่ท้องน้ำ หรือพืชน้ำ เป็นเต่าที่มีนิสัยจำเพาะประการหนึ่งคือเมื่อจับตัวขึ้นมาจากในน้ำมักจะถ่ายมูลออกมา ซึ่งชาวบ้านบางพื้นที่เรียกชื่อเต่าชนิดนี้ว่า “เต่าขี้ราด”

สถานภาพ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายกระทรวง พ.ศ. 2546 ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 สำหรับสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ เป็นสัตว์ป่าถูกคุกคามในระดับมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (vulnerable) ตามเกณฑ์ของ Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (2005) และเป็นสัตว์ป่าใกล้ถูกคุกคามตามเกณฑ์ของ IUCN (2008)